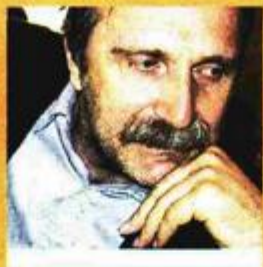

Evidencijski broj / Article ID: 13236796
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

**Magdalena Vodopija:
Punoljetnost uz pogled
s dviju obala**

SPOMENAR SAJMA »

• Dževad Karahasan

U jednom stihu Friedrich Hölderlin kaže za ljude da su razgovor ("otako smo razgovor", kaže on). Ne znam vrijedi li to za ljude, za književnost vrijedi sigurno, ona je prije svega razgovor s odsutnim sugovornikom. Ako nije to, više je zabava ili pouka, nego prava književnost. Zato sam pomislio da je Sajam knjige u Puli malo više festival, ili sajam književnosti, nego sajam knjiga. U jednom malom gradu se tokom nekoliko dana okupi toliko pisaca da sve vrijeme traju razgovori, iskreni i neiskreni, radosni i licemjerni, ozbiljni i procijedeni kroz zube. U velikom gradu je moguć sajam knjiga - tu se ljudi razidu i izgube s očiju jedan drugome, oni prodaju knjige i sklapaju poslove. U Puli se ne uspijevaju sakriti ni oni totalno asocijalni tipovi poput mene. Tu ste okruženi knjigama i ljudima, tu osjećate kožom koliko zajedno idu knjige i ljudi, tu ste uronjeni u razgovor i dio ste razgovora. Mislim da je to ono posebno pulskog Sajma. Grad i ljudi, mjera jednoga i drugog ovdje su se sretno sklopili u cjelinu koju ne bi trebalo dirati i mijenjati, bar dok smo još u stanju da malo razgovaramo i razumijemo se.

18. Sa(n)jam knjige
u Istri
30.11. - 9.12.2012.
www.sanjamknjige.hr

Zagrebačka banka

Mediterran
Bijelo i Crno more

Magdalena Vodopija, direktorica Sajma knjige u Istri, o 18. sajmu čija je središnja tema "Mediterran - Bijelo i Crno more"

Punoljetnost uz pogled s dviju obala

Piše **Bojana Čustić Juraga**

Sa(n)jam knjige u Istri koji ove godine slavi svoju punoljetnost održat će se od 30. studenog do 9. prosinca u pulskom Domu hrvatskih branitelja i drugim atraktivnim gradskim prostorima. O tome što sve donosi 18. sajam, te kako je osmišljavan ovogodišnji program naslovljen "Mediterran - Bijelo i Crno more" pitali smo Magdalenu Vodopiju, direktoricu Sajma knjige u Istri.

- Vrlo smo uzbuđeni zbog činjenice da ćemo prvi put u 18 godina Sajam otvoriti u večernjim satima, a sjajno rano noćno otvaranje režirat će naš vrsni dizajner i redatelj Mauricio Ferlin. Prvi put dogodit će se i "noćna prodaja", stoga će Sajam prvoga dana biti otvoren za knjigolupce do 23 sata,

ističe Vodopija. Uz dvije scene u Domu hrvatskih branitelja, sajamski programi odvijat će se i u Circolu, kinu Valli, Svetim srcima, Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula, galeriji Cvajner, galeriji Makina, P14 i Rock caffeu.

Otvaranje nove teme

- No, osim što će ove godine Sajam imati poseban svečarski karakter budući da slavi svoju punoljetnost, dakle 18. rođendan, uz mnoštvo zanimljivih gostiju iz Hrvatske te inozemstva, Sajam će otvoriti temu o kojoj se do sada na ovaj način u Hrvatskoj nije govorilo. Mediteran, nama toliko blizak, tema je koju ne moramo posebno konstruirati jer je osjećamo, dnevno promišljamo i jednostavno živimo. No, Programski odbor, odnosno Marta Andrić, Ljiljana Avirović, Vladislav Bajac, Ana Bogišić, Ekrem Čaušević, Mauricio Ferlin i Miodrag Kalčić, temu

Sajam u brojkama

Ove će godine na pulskom 18. Sajmu knjiga u Istri izlagati više od 230 nakladnika, s više od 20 tisuća naslova, a popusti će biti od 20 do 70 posto, ovisno o odluci nakladnika i godini izdanja knjige.

je iščitao kao pogled s dviju obala: turske i talijanske. Naravno, neće nedostajati ni pogleda s istočne obale Jadrana, pogleda iz regije, veli Vodopija.

Napominje da je posebno važno istaknuti i dolazak nekoliko sjajnih turskih književnika, koji su književne zvijezde ne samo u svojoj zemlji, već ih je prepoznala i europska književna scena.

- Tursku literarnu scenu tako u Puli ove godine predstavljaju:

u Hrvatskoj prevedena Ayfer Tunç ("Noć zelene čarobnice"), nagrađivani i kontroverzni Murat Uyrkulak, scenarist i pisac Emrah Serbes, Nedim Gürsel, preveden na mnoge jezike, značajan turski književnik i znanstvenik koji živi u Parizu, i Ece Temelkuran, poznata turska novinarka i publicistkinja čiju bismo knjigu koja se u prijevodu na engleski jezik zove "Deep Mountain: Across the Turkish-Armenian Divide" voljeli nakon Sajma vidjeti i u hrvatskom izdanju, veli Vodopija.

Četiri izložbe i filmovi

Na Sajmu će se uz predstavljanje autora i knjiga održati četiri izložbe: retrospektivna izložba legendarnog turskog majstora Are Güllera, izložba najboljih prijevoda Hrvatskog društva književnih prevoditelja "Od izvornika do prijevoda", izložba grafika i fotografija Hane Dutina i Valentine Stepan "Superpozicije i pro-

Magdalena Vodopija: Nikada do sada nismo imali ovako bogat program

Osim što će ove godine Sajam imati poseban svečarski karakter budući da slavi svoju punoljetnost, dakle 18. rođendan, uz mnoštvo zanimljivih gostiju iz Hrvatske te inozemstva, otvorit će temu o kojoj se do sada na ovaj način u Hrvatskoj nije govorilo. Mediteran, nama toliko blizak, tema je koju ne moramo posebno konstruirati jer je osjećamo, dnevno promišljamo i jednostavno živimo, veli Vodopija • Raduje činjenica da će ove godine u Puli nastupiti najveći broj stranih autora u povijesti Sajma, njih 25 iz osam zemalja

žimanja" te izložba pulskih fotografa posvećena piscu Draganu Velikiću pod nazivom "Gradske vizure u nestajanju".

Revija suvremenog turskog filma koji organizira kino Valli, a čiji će uvodničar biti Teofil Pančić, namijenjena je probirljivoj pulskoj filmskoj publici i pokušat će kinematografiju ove fascinante zemlje približiti domaćim filmofilima. Jed-

no od značajnijih događanja na Sajmu bit će i glazbeno-scenski performans "La cotogna di Istanbul".

- Pogled na Mediteran s druge obale, prema ideji programskog odbora, dat će program "Druga obala / L'altra costa", u kojem će se prikazati dio suvremene talijanske literarne scene. Veliku ekipu talijanskih književnika, glazbenika, urednika, pre-

18. Sa(n)jam knjige u Istri
posebni prilog Glasa Istre

Glavni urednik: Ranko BOROVIČKI
Urednica priloga: Bojana ČUSTIĆ JURAGA
Grafički urednik: Dean PAUS
Izdavač: Glas Istre novine d.o.o.

10 AUTORA ČIJI DOLAZAK NE SMIJETE PROPUSTITI

Izabrao
Andrej Nikolaidis

1. Dževad Karahasan
2. Claudio Magris
3. Miljenko Jergović
4. Zoran Ferić
5. Predrag Lucić
6. Nedim Gürsel
7. Daša Drndić
8. Dragan Velikić
9. Olja Savičević Ivančević
10. Mirko Kovač

10 NAJKNJIGA SAJMA

Izabrao **Predrag Lucić**

1. Ljubo Stipišić Delmata: "ANIMA DELMATICA" (Profil Knjiga)
2. Olja Savičević Ivančević: "MAMASAFARI" (Algoritam)
3. Dževad Karahasan: "SJEME SMRTI" (Profil Knjiga)
4. Daša Drndić: "BELLADONNA" (Fraktura)
5. Andrej Nikolaidis: "ODLAGANJE. PAREZIJA" (Algoritam)
6. Ahmet Hamdi Tanpinar: "PET GRADOVA" (Antibarbarus, Sa(n)jam knjige u Istri)
7. "LIBAR OD JOBA" (Errata Corrige), čakavski prepjev Drage Orlića
8. Claudio Magris: "TRI PRIČE: Graf, glasovi, Vi ćete, dakle, razumjeti" (Durieux)
9. Valter Hugo Mae: "STROJ ZA PRAVLJENJE ŠPANJOLACA" (Vuković&Runjić)
10. Denis Derk: "POSLEDNJA VOLJA VESNE PARUN: antologija nesretnih sudbina" (V.B.Z.)

• **Predrag Lucić**

Dajte mi litar, bisku, medicu,
 Zmule za Smoju i za Bettizu.
 Dajte mi litar, neću pit svagdi,
 Stizen u Pulu nazdravit Magdi,
 Nazdravit dragon pulskome svitu,
 Došta san pija i pisa po Splitu.
 Dajte mi litar za Sa(n)jam knjige,
 Za čitatelje iz prve lige.

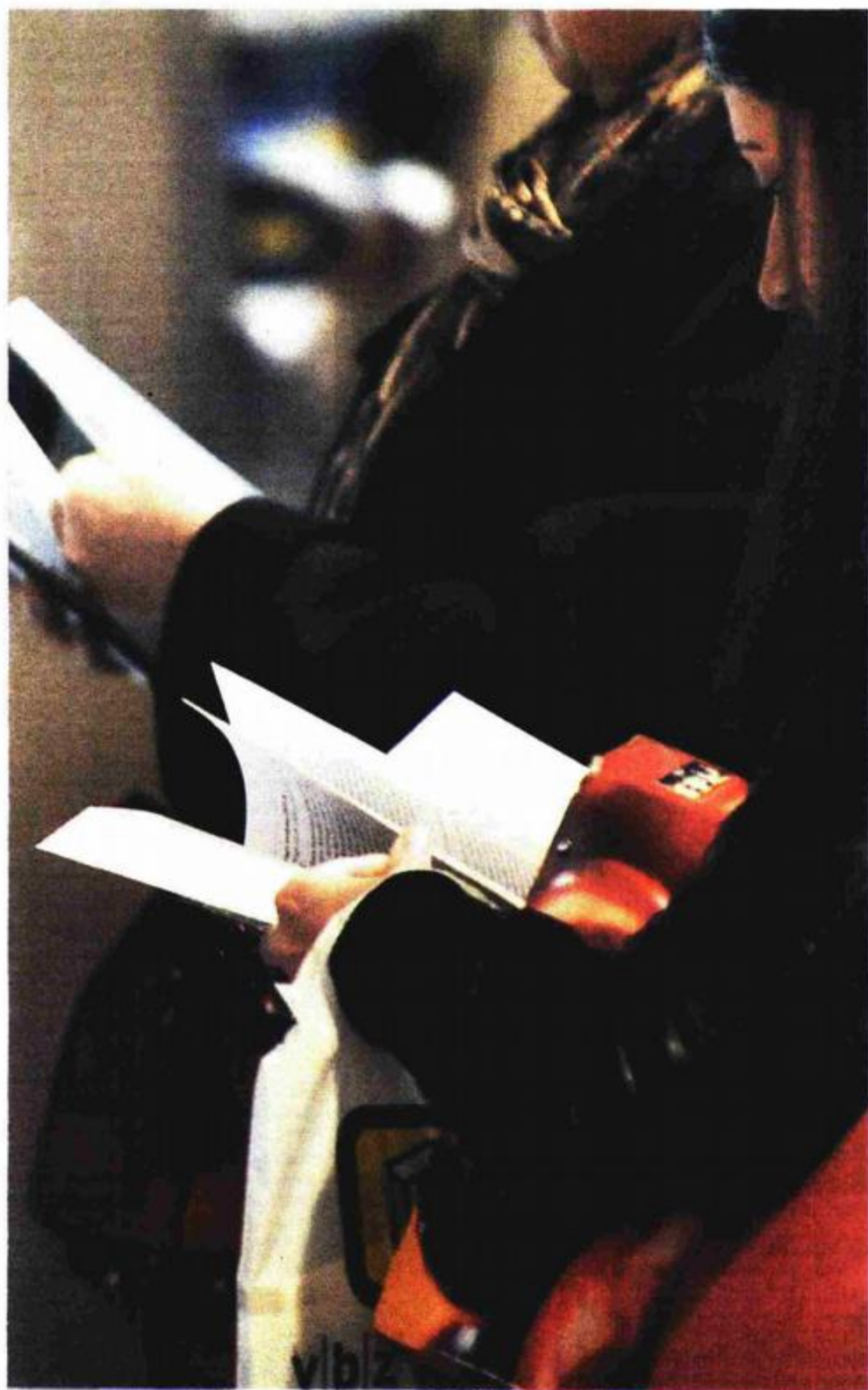
• **Renato Baretić**

Kako bijaše od početka
 Kako bijaše kroz prvih osamnaest
 Tako nek traje bez svršetka
 Tako nek traje za svagda
 Živjeli snovi, živjele knjige,
 Živjeli Sajam i Kiklop i Magda!

• **Zlatko Gall**

Iako pred tobom stoji život,
 ma ča ću drugo reć
 Osamnaest ti je godina već!

Sajam će prvoga dana biti otvoren za knjigoljupce do 23 sata

voditelja i nakladnika predvodi legendarni talijanski pisac Claudio Magris. Uz njega, u Puli će se predstaviti književnici Paolo Rumiz, Jole Zanetti, Giorgio Pressburger, Luca Doninelli, Enrico Palandri, glazbenici iz grupe Orchestra Lacosegliaz te ugledni talijanski urednici i nakladnici: Oliviero Ponte di Pino, Giuliano Geri i Ernesto Franco.

Nadalje, Pula će i ove godine

ugostiti niz "autora iz susjedstva", odnosno autora iz regije poput Dževada Karahasana, Radoslava Petkovića, Borisa Pahora, Dragana Velikića, Andreja Nikolaidisa... No, nismo zaboravili ni poeziju pa će tako na pozornici galerije Cvajner, u večernjim satima, svoje stihove kazivati Predrag Lucić, Branko Čeganec i Olja Savičević-Ivančević.

Poseban program pod nazi-

vom "Kao nekad", namijenjen je ove godine samo jednom piscu - Miljenku Jergoviću, našem najčitanijem i najprevođenijem hrvatskom književniku. Jergović će premijerno u Puli čitati priče iz svoje knjige "mačka, čovjek, pas", čime se Sajam vraća vremenima od prije gotovo deset godina kada su čitanja bila sastavni dio programa, veli Vodopija.

Uz spomenute domaće autore, uglavnom u programima "Suton uz knjigu" i "Razgovoru iza zavjese", svoje će najnovije knjige predstaviti Slavenka Drakulić, Daša Drndić, Ivana Šojatkuć, Denis Derk, Drago Orlić, Jasen Boko, Matko Sršen...

- Posebno me raduje činjenica da će ove godine u Puli nastupiti najveći broj stranih autora u povijesti Sajma, njih 25 iz osam zemalja; uz već navedene turske i talijanske autore te autore iz regije, dolaze nam Valter Hugo Mäe iz Portugala, Péter Zilahi iz Mađarske i Antonio Fian iz Austrije, najavljuje Vodopija.

Dvije sajamske knjige

Uz samo otvorenje, kao najemotivnije trenutke ovogodišnjeg festivala za ekipu Sajma, izdvaja predstavljanje dviju knjiga koje je inicirao i supotpisao Sa(n)jam knjige u Istri. Riječ je o prvom hrvatskom prijevodu knjige "Pet gradova" turskog klasika Ahmeta Hamdija Tanpinara, a Sajam ga je realizirao u suradnji s Katedrom turkologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu i zagrebačkim Antibarbarusom.

- Knjiga izlazi u biblioteci Kod Tomasa, a posebno smo ponosni što najveći dio prijevoda potpisuju studenti turkologije - mladi prevoditelji Ivana Kunac, Tatjana Rakuljić, Dunja Novosel, Anđelko Vlašić, Marko Kalpić i Petra Hrebac, kojima je mentorica profesorica Marta Andrić, ujedno i članica Programskog odbora Sajma, ističe Vodopija i dodaje: "Nakon nekoliko godina, na pulski se Sajam vraćaju i Utorkaši. Iako ovoga puta dolaze tužnim povodom, a to je promocija knjige 'Naš Mosor', pisane posebno za naš Sajam, kao svojevrsni hommage najosebujnijem Utorkašu i miljeniku pulske publike Miloradu Bibiću Mosoru, a bit će objavljena u suradnji sa Slobodnom Dalmacijom. Knjigu je oblikovao Ferlin, uredila Bogišić, a za nju su pisali Boris Dežulović, Jurica Pavičić, Živko Skračić, Ivica Ivanišević, Ante Tomić, Renato Baretić, Miljenko Jergović, Zlatko Gall, Goran Zloić, Alem Čurin i ja."

"Doručak s autorom", možda i najpoznatiji program Sajma, ove će godine ponovno ponuditi probrano društvo. Već tradicionalno, Vojo Šiljak ugostit će Dževada Karahasana, turske književnice Ayfer Tunç i Ece Temelkuran, talijanskog novinara, publicista i putopisca Paola Rumiza, poznatog turskog pisca s pariškom adresom Nedima Gürsela, profesora i nakladnika Srečka Jelušića, legendarnog

slovenskog Tršćanina Borisa Pahora, značajnog prevoditelja i turkologa Ekrema Čauševića, portugalskog nagrađivanog pisca Valtera Huga Mäea, Zorana Ferića i na kraju, na Kiklopskom doručku ovogodišnjeg dobitnika Kiklopa za životno djelo - Mirka Kovača.

- Nikada do sada nismo imali ovako bogat program, a novost je i što se Sajam okreće stručnim programima. Uz tradicionalno okupljanje knjižničara, za koje smo ove godine oblikovali program u suradnji sa Sveučilišnom knjižnicom u Puli, Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom iz Zagreba i Odsjekom za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, na Sajmu će se održati dva važna stručna događaja. Sigurno je da će jedan od najvažnijih trenutaka Sajma biti osnivanje europskog instituta za književno prevođenje koji vodi Avirović, a stvoren je po ugledu na čuveni talijanski SETL. Prvi puta na Sajmu imat ćemo radionicu za mlade dizajnere. Tema je oblikovanje knjige, a radionicu će voditi poznati njemački dizajner Andreas Topfer. Ovaj program za pulski Sajam priređuje Goethe institut, a održavat će se u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula, kazala je Vodopija.

Nagrada Kiklop

Posebno ističe i da je vrhunac svih događanja Sajma do djela nagrade Kiklop, koja će biti dodijeljena u muzejsko-galerijskom prostoru Sveta srea, u nedjelju, 9. prosinca, točno u podne.

Mnogobrojni programi Sajma ostvareni su zahvaljujući partnerima Sajma, a posebno su izdvojeni: Katedra za turkologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zajednica Talijana Pule, Hrvatsko-turska udruga prijateljstva, Göthe institut, Sveučilišna knjižnica u Puli, Odsjek za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, Arheološki muzej Istre, MSUI, Hrvatski radio i Leksikografski zavod "Miroslav Krleža".

- I na kraju, želim naglasiti da me posebno raduje što se našoj ugranoj i vrijednoj ekipi pridružio i mladi, već nagrađivani i osebujni pulski dizajner Oleg Šuran koji supotpisuje ovogodišnji vizualni identitet Sajma, a u suradnji s "veteranom" Ferlinom, Sajam će imati najoriginalnija dizajnerska i vizualna rješenja do sada.

Želim stoga pozvati sve Puležane, ali i ljubitelje knjige iz Istre i cijele Hrvatske na ovogodišnji Sajam, da bismo u Puli s ljubavlju i zanosom ponovo sanjali knjige..., zaključuje Vodopija.

• **Andrej Nikolaidis**

Sad kad ste punoljetni i možete glasati, nemojte. Ne možete glasati za sebe, a boljih od vas nema. Ono što ste učinili za naše književnosti, za Pulu i sve nas autore neprocjenjivo je. A tek ste počeli...

• **Ivica Ivanišević**

Već 18 godina u Puli sanjamo knjige i onda te spove radosni nosimo kućama. Što se mene tiče, dabogda se nikad ne probudili.

↓ **10 SAJAMSKIH DOGAĐAJA KOJI SE NE PROPUŠTAJU**

Izabrao **Dragan Velikić**

- **Doručak s autorom:** Dževad Karahasana, subota, 1. prosinca, 10 sati, Dom hrvatskih branitelja, kavana Mozart
- **ISTANBUL U OČIMA PISCA** /Miljenko Jergović, Teofil Pančić, Dževad Karahasana, Vladislav Bajac, Paolo Rumiz/nedjelja, 2. prosinca, 12 sati, Dom hrvatskih

- branitelja, Crveni Salon
- **Claudio Magris: "TRI PRIČE"**, nedjelja, 2. prosinca, 18 sati, Dom hrvatskih branitelja, Crveni salon/Claudio Magris, Nenad Popović, Predrag Lucić, Ljiljana Avirović/
- **Radoslav Petković: "PUT U DVIGRAD"** /Radoslav Petković, Nenad Popović,

- Neven Ušumović, Veliimir Visković/ ponedjeljak, 3. prosinca, 17 sati, Dom hrvatskih branitelja, Crveni salon
- **Daša Drndić: "BELLADONNA"** /Daša Drndić, Seid Serdarević, Neven Ušumović/ponedjeljak, 3. prosinca, 19 sati, Dom hrvatskih branitelja, 19 sati

- **Revija suvremenog turskog filma**, kino Valli (3. - 7. prosinca)
- **Doručak s autorom:** Boris Pahor, srijeda, 5. prosinca, 10 sati, Dom hrvatskih branitelja, kavana Mozart
- **Zvonko Maković: Rainer Maria Rilke i Mediteran**, četvrtak, 6. prosinca, 11 sati, Dom hrvatskih branitelja, kavana Mozart
- **Miljenko Jergović: Čita iz knjige priča "MAČKA, ČOVJEK, PAS"**, četvrtak, 6. prosinca, 20 sati, Galerija Cvajner
- **Tonko Maroević: Tonči Petrasov Marović - Smrt Sredozemlja**, subota 8. prosinca, 11 sati, Dom hrvatskih branitelja, kavana Mozart